

Tantsuhuvihariduse põhimõtted

KVALITEETSE TANTSUHUVIHARIDUSE PÕHIMÕTTED

Sissejuhatus

Kvaliteetse tantsuhuvihariduse põhimõtted on koostanud ETHL-i ekspertgrupp, et luua tantsuhuvihariduse valdkonnas tegutsejatele ühist väärtusruumi, sõlmida liidu liikmete vahel kokkuleppeid tantsuõppe põhimõtete osas, tõsta tantsuhuvihariduse kvaliteeti ja toetada valdkondlikku arengut.

ETHL-i liikmeks ja toetajaliikmeks astudes on kõigil organisatsioonidel või üksikisikutel oluline tantsuhuvihariduse põhimõtteid teadvustada ning kinnitada nende järgimist. Ühised põhimõtted loovad aluse koostööks partneritega ning aitavad nii üldsusel, õppijatel, lapsevanematel kui ka riiklike ja kohalike omavalitsuse otsustajatel mõista tantsuhuvihariduse valdkonda.

Käesolev dokument on alus jätkuvaks diskussiooniks tantsuhuvihariduse valdkonnas ning edasised järjepidevad täiendused saavad olema loomulikuks osaks tantsuhuvihariduse kvaliteedisüsteemi loomisel, et võimaldada tantsuõppes osalejatele ajakohaseid ja kvaliteetseid tantsuõppe võimalusi.

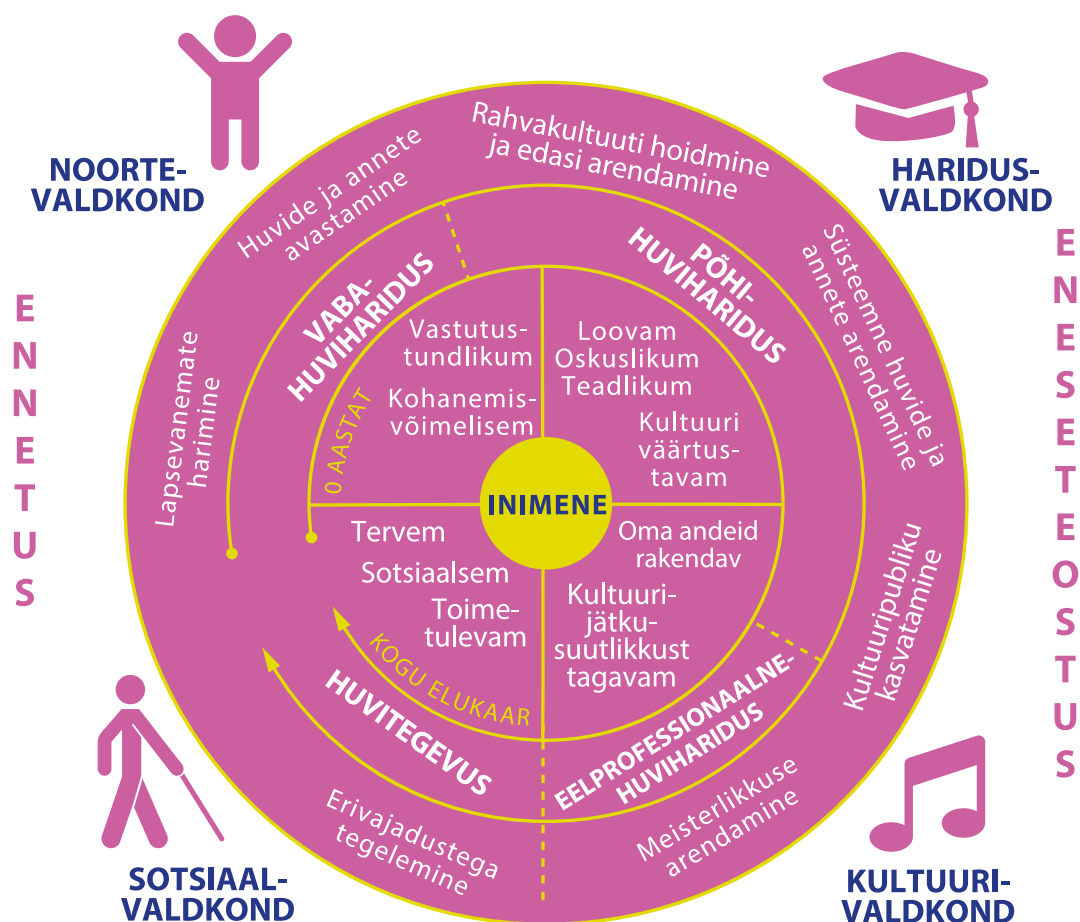
TANTSUHUVIHARIDUSE PÕHIMÕTETE DOKUMENT SISALDAB JÄRGNEVAID PEATÜKKE:

- 1. Huviharidus ja tantsuhuviharidus_lk 4**
- 2. Tantsuhuvihariduse tasandid_lk 6**
- 3. Tantsuhuvihariduse üldised eesmärgid ja õpiväljundid_lk 9**
- 4. Tantsuhuvihariduse õppe-eesmärgid_lk 10**
 - 4.1 Tantsuõpe vabahuvihariduses_lk 10**
 - 4.2 Tantsuõpe põhihuvihariduses_lk 11**
 - 4.3 Tantsuõpe eelprofessionaalses huvihariduses_lk 12**
- 5. Turvaline ja õppijat toetav õpikeskkond_lk 16**
- 6. Professionaalne tantsuõpetaja_lk 17**
- 7. Hea tava tantsuhuvihariduses_lk 18**
- 8. Mõisted_lk 20**

1. HUVIHARIDUS JA TANTSUHUVIHARIDUS

Joonis 1. Huvihariduse mõju ja roll läbi inimese elukaare eri valdkondade ja HH tasandite lõikes.

Tantsuhuvihariduse terviksüsteem on läbivalt seotud nii noorte-, haridus-, kultuuri- kui ka sotsiaalvaldkonnaga. Inimese vanusest ja tema hetke huvidest ja valmidusest lähtuvalt liigub arenguprotsess ennetavast ja toetavast etapist eneseteostusesse ning vananedes taas ennetuse suunas.

Tantsuõpe ja tantsimine täidab erinevaid funktsioone ühiskonnas, panustades inimese arengusse ja toimetulekusse terve elukaare jooksul:

- vaimse, füüsilise ja sotsiaalse tervise hoidmine;
- huvide ja annete avastamine ning süsteemne edasiarendamine;
- rahvakultuuri hoidmine ja edasi kandmine;
- kultuuripubliku kasvatamine;
- tantsumeisterlikkuse arendamine ja professionaalse järelkasvu kasvatamine;
- sotsiaalse sidususe hoidmine;
- eeskätt noorte, eakate ning erivajadustega inimeste aktiivse eluhoiaku säilitamine ja toimetuleku toetamine;
- lapsevanemate harimine ja oma lapse vajaduste teadvustamine.

HUVIHARIDUS on oluline osa haridus-, kultuuri- ja sotsiaalsüsteemist. Huviharidus toetab osaleja mitmekülgset arengut, toimetulekut ja heaolu. Huviharidus on oma olemuselt alati kaasav, põhinedes vabatahtlikkusel ja lähtudes õppija huvidest, soovidest ning valmidusest pühenduda. See on terviklik süsteem, mis jagatud teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtuste ning käitumisharjumiste kaudu loob võimalused isiksuse mitmekülgseks arenguks, elukestvaks õppeks ja eneseteostuseks.

Huviharidus mängib suurt rolli õppija kutsumuse leidmisel, annete avastamisel ja arendamisel, samuti edasise haridustee ja eriala valikutes. Positiivne mõju ei piirdu ainult ühe valdkonnaga – huviharidus toetab õppija õpimotivatsiooni ja enesejuhtimisoskust kõikidel hariduse tasemetel.

Tegemist on tervikliku haridusliku süsteemiga, kus kõik osad (vaba-, põhi- ja eelprofessionaalne huviharidus) on omavahel seotud ning samaväärselt olulised. Kõikidel tasanditel on kvaliteedi tagamiseks oluline, et juhendajal on vastava tegevuse läbiviimiseks sobiv kvalifikatsioon ja pädevused.

TANTSUUVIHARIDUS on üks huvihariduse valdkond, mille eesmärk on süsteemse ja juhendatud tantsuõppe kaudu toetada liikumisharjumuse tekkimist ja tantsurõõmu kogemist.

Tantsuõppeprotsessis luuakse eeldused isiksuse arenguks ning elu ja tööga toimetulekuks. Tantsuhuviharidus sisaldab nii tantsutehnikale, etendamisele, loovusele, eneseväljendusele kui üldkultuurilisele teadlikkusele suunatud õpet.

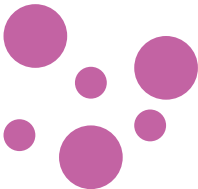
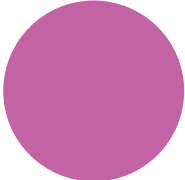
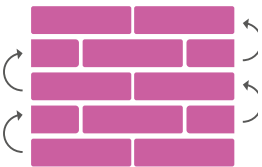
Tantsuhuvihariduse maastik on väga mitmekülgne, sisaldades laia valikut erinevatest tantsustiilidest ning huvihariduslikest õppetasanditest – vabahuviharidus, põhihuviharidus ja eelprofessionaalne huviharidus.

Tantsuhuvihariduse täpne sisu ja eesmärk lähtub huvihariduse eri tasanditest, kus määravaks on õpilase valmidus, huvi, pühendumine ja eeldused tantsuõppeks.

2. TANTSUHUVIHARIDUSE TASANDID

Joonis 2. Ülevaade huvitegevuse ja huvihariduse jaotusest, eri tasandite olemusest ja eesmärkidest

HUVITEGEVUS		EESMÄRK: osalejate kaasamine, arendavate kogemuste pakkumine	• Projektipõhine tegutsemine <i>Huvitegevus on osalejate kaasamiseks ja arenguks võimaluste loomine projektipõhiste tegevuste kaudu. Viiakse läbi peamiselt noortekeskustes, rahvamajades ja teistes organisatsioonides. Juhendaja ei pea olema erialase kvalifikatsiooniga</i>
HUVIHARIDUS	 VABAHUVIHARIDUS	EESMÄRK: osalejate kaasamine, arendavate kogemuste pakkumine	• Protsessikeskne lähenemine • Lühiajaline tegevuskava <i>Vabahuviharidus toimub peamiselt huviringidena lasteaedades, koolides, rahvamajades, rahvatantsuklubides jm. ning huvikoolides õppekava välise õppena (valikuliste tundidena). Juhendaja peab olema erialase kvalifikatsiooniga</i>
	 PÕHIHUVIHARIDUS	EESMÄRK: süsteemne oskuste arendamine, järjepideva süvenemise võimaldamine, nii erialaste kui üldpädevuste arendamine	• Süsteemne ja astmeline ülesehitus • Õpe põhineb õppekaval, mis on tehtud pikemaks perioodiks <i>Juhendaja peab olema erialase kvalifikatsiooniga</i>
	 EEL-PROFESSIONAALNE HUVIHARIDUS	EESMÄRK: sügava pühendumise toetamine, õpetajate järelkasvu ja kunstide ning teaduse uute professionaalide koolitamine, ettevalmistus huvialaga seotud õpingute jätkamiseks ja elukutse valikuks	• Sisaldab professionaalset praktikat • Valdkondlikult akrediteeritud õppekava <i>Juhendaja peab olema erialase kvalifikatsiooniga</i>

VABAHUVIHARIDUS

Osalejateks on erinevate huvialadega katsetajad, sobiva huvi otsijad ja harrastajad. Õppetegevuse peamiseks eesmärgiks on sihtgrupi kaasamine, üldoskuste arendamine, vaimse, sotsiaalse ja füüsilise tervise toetamine.

Toimub ringitegevusena nt huvikeskuses, huvikoolis, spordiklubis, lasteaias, üldhariduskoolis, noortekeskuses, rahvamajas vm.

Õpetajal on tantsualane kutse- või kõrgharidus või tantsuspetsialisti kutsetunnistus.

PÕHIHUVIHARIDUS

Osalejateks on konkreetsest huvialast huvitatud järjepidevad õppijad.

Õppetegevuse peamiseks eesmärgiks on pakkuda sihtgrupile süsteemset õppekavapõhist astmelist tantsuõpet ning arendada tantsualaseid erioskusi.

Toimub huviharidusliku õppena EHIS-es registreeritud huvikoolides.

Õpetajal on tantsualane kutse- või kõrgharidus või tantsuspetsialisti kutsetunnistus.

EELPROFESSIONAALNE HUVIHARIDUS

(valdkonnas eksisteerib, kuid riigi tasandil süsteemis hetkel ei arvestata, v.a spordis)

Osalejateks on pühendunud ja andekad noored, oma huviala meistrid, professionaalsele tasandile edasipürgijad.

Õppetegevuse eesmärgiks on lisaks tantsualaste erioskuste arendamisele professionaalse praktika ning pühendumise võimaldamine, professionaalseks õppeks või tegevuseks ettevalmistamine.

Toimub eelprofessionaalset tasemeõpet pakkuvates huvikoolides ja spordiklubides, kus on selleks vajalik programm, hindamissüsteem ja läbiviijatel kvalifikatsioon.

Õpetajal on tantsualane kutse- või kõrgharidus või tantsuspetsialisti kutsetunnistus.

Tabel 1. Tantsuhuvihariduse tasandid

	VABA- HUVIHARIDUS	PÕHI- HUVIHARIDUS	EEL- PROFESSIONAALNE HUVIHARIDUS
ÕPPIJA	- tantsu- ja liikumishuvi otsija; - harrastaja	tantsimisest ja tantsukunstist huvitatud järjepidev õppija	tantsualal pühendunud ja andekas noor, professionaalsele tasandile pürgija
ÕPPES OSALEMISE EELDUS	soov osaleda	valmidus pühenduda ja arendada end järjepidevas õppetöös	- läbitud süsteemne tantsuõpe, omandatud füüsiline ja tantsutehniline baas; - valmidus pühenduda tantsukunstile
ÕPPE- EES- MÄRGID	- tantsu- ja liikumishuvi tekitamine; - osalemisvõimaluse ja kuuluvustunde pakkumine; - positiivsete emotsioonide pakkumine ning eneseväljenduse ja enesekindluse arendamise toetamine turvalises õpikeskkonnas; - vaimse, sotsiaalse ja füüsilise tervise toetamine; - loovuse ja kehateadlikkuse ning liikumise baaskuste arendamine	- süsteemse astmelise tantsuõppe võimaldamine; - tantsualaste erioskuste mitmekülgne arendamine	- süvendatud tantsuõppe ja tantsualaste erioskuste arendamise võimaldamine; - professionaalse praktika võimaldamine ning pühendumise toetamine; - professionaalseks õppeks või tegevuseks ettevalmistamine
ÕPPE- TEGEVUS	- planeeritakse lühemaks perioodiks; - toimub ringitegevusena	- õppetegevust planeeritakse mitmete õppeaastate lõikes; - süsteemne astmeline õppeprotsess, mis põhineb õppekaval	- õppekaval põhinev laiapõhjaline süvaõpe, mis sisaldab ka praktikume; - õpiväljundite saavutamist hinnatakse läbi arvestuste, eksamite ja lõputööde
KOHT	ringitegevusena huvikeskuses, huvikoolis, spordiklubis, lasteaias, üldhariduskoolis, noortekeskuses, rahvamajas vm	huviharidusliku õppena EHIS-es registreeritud tantsuhuvikoolides	eelprofessionaalset tasemeõpet pakkuvas tantsuhuvikoolides, kus on selleks vajalik programm ja hindamis-süsteem
ÕPETAJA	omab tantsualast kutse- või kõrgharidust või tantsuspetsialisti kutsetunnistust	omab tantsualast kutse- või kõrgharidust või tantsuspetsialisti kutsetunnistust	omab tantsualast kutse- või kõrgharidust või tantsuspetsialisti kutsetunnistust

3. TANTSUHUVIHARIDUSE ÜLDISED EESMÄRGID JA ÕPIVÄLJUNDID

3.1 TANTSUHUVIHARIDUSE EESMÄRGID

- Luua õppijale positiivseid tantsukogemusi ja võimalusi leida rõõm tantsus ja liikumises.
- Kujundada harjumus ja oskus elada vaimses, füüsilises ja emotsionaalses tasakaalus.
- Toetada õpilase kujunemist loovaks, avatuks, analüütiliselt mõtlevaks, julgeks, ennastjuhtivaks, vastutustundlikuks ja sotsiaalselt toimetulevaks isiksuseks.
- Avardada õpilase arusaamist tantsu mitmekülgsusest nii kunstiiliigi kui kultuurilise ja ühiskondliku nähtusena.
- Luua võimalus elukestva huviala ja aktiivse eluviisi kujunemiseks.

3.2 TANTSUHUVIHARIDUSE ÜLDISED ÕPIVÄLJUNDID

Tantsutehnikale ja etendamisele suunatud õppes

ÕPILANE:

- omandab teadmisi ja praktilisi kogemusi oma keha arengu seaduspärasustest ja pöörab tähelepanu kehas toimuvale;
- teab ja/või kasutab erinevaid liikumis- ja tantsutehnikaid nii treenimise kui ka lavakunsti väljendusvahendina;
- saab etendamiskogemusi ja rakendab neid;
- teadvustab oma arengupotentsiaali ja seab eesmärgid oma huvidest, võimetest ja tervisest lähtuvalt;
- kujundab tantsust elukestva liikumisharrastuse.

Loovusele ja eneseväljendusele suunatud õppes

ÕPILANE:

- tunneb rõõmu tantsimisest ja loovast liikumisest;
- teab ja kasutab loovaid võtteid;
- julgeb end loominguliselt väljendada.

Üldkultuurilisele teadlikkusele ja mõtestamisele suunatud õppes

ÕPILANE:

- teadvustab ja väärtustab tantsu kunstiiliigina;
- peab tähtsaks kultuuri ja kunsti rolli ühiskonnas;
- osaleb erinevatel kultuurisündmustel;
- mõtestab erinevaid protsesse iseenda ja ümbritsevaga seondult.

4. TANTSUHUVIHARIDUSE ÕPPE-EESMÄRGID

4.1 TANTSUÕPE VABAHUVIHARIDUSES

Mänguline ja erinevaid meeli arendav tegevus edendab õppija tantsuoskusi, sotsiaalseid pädevusi ja õpivalmidust.

Õpingute eesmärk on arendada õppija loovust, kehateadlikkust ning baasoskusi, pakkuda liikumis- ja tantsukogemust, positiivseid emotsioone ning toetada eneseväljenduse ja enesekindluse arendamist turvalises õpikeskkonnas.

Tantsutehnikale ja etendamisele suunatud õpe

EESMÄRGIKS ON, ET ÕPPIJA:

arendab oma kehalisi, tunnetuslikke ja motoorseid oskusi mitmekülgset;
tutvub tantsuterminoloogiaga;
saab esinemiskogemusi.

Loovusele ja eneseväljendusele suunatud õpe

EESMÄRGIKS ON, ET ÕPPIJA:

tahab liikuda ja tunneb liikumisest rõõmu;
julgeb kasutada oma keha liikumisvõimalusi ja eneseväljendusoskust;
tegutseb aktiivselt üksi ja rühmas.

Üldkultuurilisele teadlikkusele ja mõtestamisele suunatud õpe

EESMÄRGIKS ON, ET ÕPPIJA:

tutvub tantsu kui kunstivormiga;
pingutab sihipärase tegevuse nimel;
väärtustab ja austab iseennast ning teisi;
õpib hoolitsema oma keha eest ja järgima tervislikke eluviise;
osaleb kultuuritraditsioonide edasikandmises.

4.2 TANTSUÕPE PÕHIHUVIHARIDUSES

Õppe eelduseks on õppija valmidus pühenduda ja arendada end järjepidevas õppetöös. Õpingute käigus arendab õppija tantsustiilidele omaseid tantsutehnilisi ja eneseväljenduslikke oskusi, sh kehateadlikkust, loovust ja analüüsioskust.

Õpingute eesmärgiks on pakkuda õppijale süsteemset ja mitmekülgset tantsuõpet.

Tantsutehnikale ja etendamisele suunatud õpe

EESMÄRGIKS ON, ET ÕPPIJA:

- arendab oma kehalisi võimeid ja tantsutehnilisi oskusi mitmekülgset;
- mõistab järjepideva õppeprotsessi tähtsust ja seab realistlikke eesmärgke tantsuoskuste arendamiseks;
- on teadlik muusika alustest, tajub erinevaid rütme ning liigub nendele vastavalt;
- tajub oma keha ja ruumi ning arvestab iseenda ja teiste liikumisega ruumis;
- teab ja kasutab tantsukompositsiooni aluseid;
- oskab arvestada erinevate etendamiskeskondade eripäraga.

Loovusele ja eneseväljendusele suunatud õpe

EESMÄRGIKS ON, ET ÕPPIJA:

- kasutab oma tantsutehnilisi oskusi, fantaasiat ja loovust tantsus;
- õpib tundma improvisatsiooni aluseid;
- õpib tundma ja kasutama näitlejameisterlikkuse aluseid.

Üldkultuurilisele teadlikkusele ja mõtestamisele suunatud õpe

EESMÄRGIKS ON, ET ÕPPIJA:

- huvitub erinevatest tantsustiilidest ja -kultuuridest ning osaleb erinevatel tantsu- ja teiste kunstiliikide sündmustel;
- osaleb kultuuritraditsioonide edasikandmisel;
- oskab vastu võtta ja anda tagasisidet;
- oskab mõtestada oma kogemusi tantsust ja kunstist;
- austab enda ja teiste eneseväljendust;
- on teadlik tervislikest eluviisidest ja järgib neid.

4.3 TANTSUÕPE EELPROFESSIONAALSES HUVIHARIDUSES

Süvendatud tantsuõpe loob tingimused edasiõppimiseks professionaalsel tasandil ning tantsuspetsialisti kutse taotlemiseks vastava õppekava olemasolul.

Õpingute eesmärgiks on terviklik lähenemine tantsukunstile. Õppeprotsess sisaldab tantsutehnikat, -kompositsiooni, -analüüsi, -teooriat, -ajalugu, -mõtestamist ning iseseisvaid töid ja lõputööd.

Tantsutehnikale, etendamisele, loovusele ja eneseväljendusele suunatud õpe

EESMÄRGIKS ON, ET ÕPPIJA:

- oskab iseseisvalt treenida, luua, etendada;
- osaleb aktiivselt ja eesmärgistatult individuaalsetes ja grupikesksetes loovprotsessides;
- on kehateadlik ja kasutab erinevaid tantsutehnikaid;
- reflekteerib oma arengut ja seab endale lühema- ja pikemaajalisi eesmärgid;
- kohandab eneseväljendust esitatava teose stiili ja ideega;
- loob koreograafiat ning oskab loovprotsessi juhtida;
- valdab improvisatsioonivõtteid;
- oskab kasutada heli, sh erinevaid muusika võimalusi;
- kasutab heli- ja visuaaltehnoloogilisi vahendeid ning tähtsustab nende olulisust etenduskunstis.

Üldkultuurilisele teadlikkusele ja mõtestamisele suunatud õpe

EESMÄRGIKS ON, ET ÕPPIJA:

- oskab koostöös juhendajaga läbi viia õppe- või loomeprotsesse;
- teab ja kasutab valdkondlikku terminoloogiat;
- oskab leida ise teavet tantsukunsti ja seda valdkonda puudutavatel teemadel;
- osaleb tantsuvaldkonna ja muudel kultuurisündmustel erinevates rollides;
- oskab õpitule toetudes mõtestada ja reflekteerida erinevaid kunstikogemusi ja protsesse iseennast ning ümbritsevat jälgides, kirjeldades, analüüsides;
- mõistab kultuuri ja kunsti rolli ühiskonnas, hoides kultuuritraditsioone ning osaledes selle edasikandmises;
- aktsepteerib ja väärtustab erisusi.

Tabel 2. Tantsuhuvihariduse üldised eesmärgid ja õpiväljundid läbi tantsuõppe eri osade

Tantsu- huvihariduse üldised EESMÄRGID	• Luua õppijale positiivseid tantsukogemusi ja võimalusi leida rõõm tantsus ja liikumises. • Kujundada harjumus ja oskus elada vaimses, füüsilises ja emotsionaalses tasakaalus. • Toetada õpilase kujunemist loovaks, avatuks, analüütiliselt mõtlevaks, julgeks, ennastjuhtivaks, vastutustundlikuks ja sotsiaalselt toimetulevaks isiksuseks. • Avardada õpilase arusaamist tantsu mitmekülgsusest nii kunstiiligi kui kultuurilise ja ühiskondliku nähtusena. • Luua võimalus elukestva huviala ja aktiivse eluviisi kujunemiseks.		
Tantsu- huvihariduse üldised ÕPI- VÄLJUNDID	Tantsutehnikale ja etendamisele suunatud õppes ÕPPIJA: • omandab teadmisi ja praktilisi kogemusi oma keha arengu seaduspärasustest ja pöörab tähelepanu kehas toimuvale; • teab ja/või kasutab erinevaid liikumis- ja tantsutehnikaid nii treenimise kui ka lavakunsti väljendusvahendina; • saab etendamis-kogemusi ja rakendab neid; • teadvustab oma arengupotentsiaali ja seab eesmärgid oma huvidest, võimetest ning tervisest lähtuvalt; • kujundab tantsust elukestva liikumisharrastuse.	Loovusele ja eneseväljendusele suunatud õppes ÕPPIJA: • tunneb rõõmu tantsimisest ja loovast liikumisest; • teab ja kasutab loovaid võtteid; • julgeb end loominguliselt väljendada.	Üldkultuurilisele teadlikkusele ja mõtestamisele suunatud õppes ÕPPIJA: • teadvustab ja väärtustab tantsu kunstiilicina; • peab tähtsaks kultuuri ja kunsti rolli ühiskonnas; • osaleb erinevatel kultuurisündmustel; • mõtestab erinevaid protsesse iseenda ja ümbritsevaga seondult.

Tabel 3. Võrdlev ülevaade vaba-, põhi- ning eel-professionaalsest huviharidusest

	VABA-HUVIHARIDUS	PÕHI-HUVIHARIDUS	EEL-PROFESSIONAALNE HUVIHARIDUS
Tantsu-tehnikale ja etendaminele suunatud õpe	ÕPPIJA: • arendab oma kehalisi, tunnetuslikke ja motoorseid oskusi mitmekülgset; • tutvub tantsu-terminoloogiaga; • saab esinemiskogemusi.	ÕPPIJA: • arendab oma kehalisi võimeid ja tantsutehnilisi oskusi mitmekülgset; • mõistab järjepideva õppeprotsessi tähtsust ja seab realistlikke ees-märke tantsuoskuste arendamiseks; • on teadlik muusika alustest, tajub erinevaid rütme ning liigub nende vastavalt; • tajub oma keha ja ruumi ning arvestab iseenda ja teiste liikumisega ruumis; • teab ja kasutab tantsu-kompositsiooni aluseid; • oskab arvestada erinevate etendamis-keskkondade eripäraga.	ÕPPIJA: • oskab iseseisvalt treenida, luua, etendada; • osaleb aktiivselt ja ees-märgistatult individuaalsetes ja grupikesksetes loovprotsessides; • on kehateadlik ja kasutab erinevaid tantsutehnikaid; • reflekteerib oma arengut ja seab endale lühema- ja pikemaajalisi ees-märke; • kohandab enese-väljendust esitatava teose stiili ja ideega; • loob koreograafiat ning oskab loovprotsessi juhtida; • valdab impro-visatsiooni võtteid; • oskab kasutada heli, sh erinevaid muusika võimalusi; • kasutab heli- ja visuaal-tehnoloogilisi vahendeid ning tähtsustab nende olulisust etenduskunstis.
Loovusele ja eneseväljendusele suunatud õpe	ÕPPIJA: • tahab liikuda ja tunneb liikumisest rõõmu; • julgeb kasutada oma keha liikumisvõimalusi ja eneseväljendusoskust; • tegutseb aktiivselt üksi ja rühmas.	ÕPPIJA: • kasutab oma tantsu-tehnilisi oskusi, fantaasiat ja loovust tantsus; • õpib tundma impro-visatsiooni aluseid; • õpib tundma ja kasutama näitleja-meisterlikkuse aluseid.	

TABEL JÄTKUB

	VABA- HUVIHARIDUS	PÕHI- HUVIHARIDUS	EEL- PROFESSIONAALNE HUVIHARIDUS
Üld- kultuurilisele teadlikkusele ja mõtesta- misele suunatud õpe	ÕPPIJA: - tutvub tantsu kui kunstivormiga; - pingutab sihipärase tegevuse nimel; - väärtustab ja austab iseennast ja teisi; - õpib hoolitsema oma keha eest ja järgima tervislikke eluviise; - osaleb kultuuri-traditsioonide edasikandmisel.	ÕPPIJA: - huvitub erinevatest tantsu-stiilidest ja -kultuuridest ning osaleb erinevatel tantsu- ja teiste kunsti-liikide sündmustel; - osaleb kultuuri-traditsioonide edasikandmisel; - oskab vastu võtta ja anda tagasisidet; - oskab mõtestada oma kogemusi tantsust ja kunstist; - austab enda ja teiste eneseväljendust; - on teadlik tervislikest eluviisidest ning järgib neid.	ÕPPIJA: - oskab koostöös juhendajaga läbi viia õppe- või loome-protsesse; - teab ja kasutab valdkondlikku terminoloogiat; - oskab leida ise teavet tantsukunsti ja seda valdkonda puudutavatel teemadel; - osaleb tantsu-valdkonna ja muudel kultuurisündmustel erinevates rollides; - oskab õpitule toetudes mõtestada ja reflekteerida erinevaid kunstikogemusi ja protsesse iseennast ning ümbritsevat jälgides, kirjeldades, analüüsides; - mõistab kultuuri ja kunsti rolli ühiskonnas, hoides kultuuritraditsioone ning osaledes nende edasikandmisel; - aktsepteerib ja väärtustab erisusi.

5. TURVALINE JA ÕPPIJAT TOETAV ÕPIKESKKOND

Turvaline ja õppijat toetav füüsiline, vaimne ja sotsiaalne õpikeskkond on õppija arengu aluseks.

Organisatsioon loob kõiki osapooli arvestades eeldused kvaliteetseks õpikeskkonnaks, mille kujundamisel osaleb kogu koolipere: õppijad, vanemad, õpetajad, kooli juhtkond ning teised õpetuse ja kasvatuses seotud inimesed.

Eesmärgiks on luua turvaline ja õppijat toetav keskkond, kus:

- kasutatavad ruumid, nende sisustus ja õppevahendid on turvalised, õppe seisukohast otstarbekad ning vastavad tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- on sõbralik ja hooliv, vastastikust usaldust loov ja toetav õhkkond, kus nii õpetajal kui õppijal on lubatud eksida, oma vigu tunnistada, proovida ja katsetada;
- on ühised selged eesmärgid ja jagatud vastutus õpetaja ja õppija vahel: nii õpetaja kui ka õppija teavad, miks midagi tehakse ning on huvitatud seatud eesmärkide saavutamisest;
- igaühe individuaalsus on väärtustatud, luuakse iseseisvat mõtlemist arendav õhustik;
- arvestatakse õppija vajadusi, loovust ja potentsiaali, et toetada õppija initsiatiivi aktiivselt osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi;
- ollakse avatud vabale konstruktiivsele tagasisidele;
- hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest, ennetatakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist.

6. PROFESSIONAALNE TANTSUÕPETAJA

Õpetaja on suhtleja, inspireerija, toetaja, juhendaja ja teenäitaja. Tantsuõpetaja on oma ala professionaal, kellel on tunnustatud kutseoskused, mis on kooskõlas tantsuspetsialisti kutsestandardiga.

Tantsuspetsialisti kutsestandardist ja tantsuhuvihariduse heast tavast lähtuvalt tantsuõpetaja:

- omab erialast haridust ja/või kutsekvalifikatsiooni ning väärtustab enesetäiendamise vajadust;
- teadvustab ja rakendab õppeprotsessis hariduslikke eesmärke ning rakendab kaasaegseid õppemeetodeid, toetades nii tantsualaste kui üldpädevuste arengut;
- soodustab õppija loominguilisust, kehateadlikkust, tantsutehnilisi ja analüütilisi oskusi;
- toetab igakülgset õpilase oskust hoida vaimset, füüsilist ja sotsiaalset tervist;
- väljendab kriitikat vastutustundlikul viisil, aidates konstruktiivse tagasisidega nii õpilasi, kolleege kui valdkonda arendada;
- on avatud koostööks, toetades ja nõustades nii kolleege, õpilasi kui lapsevanemaid;
- loob turvalise õpikeskkonna;
- tagab tantsuõppe sobivuse ja ohutuse ning arvestab õpilase ea, võimete ja oskustega;
- lähtub oma töös õpilastega võrdväärse partnerluse põhimõtetest ning kaasab neid loome- ja otsustusprotsessidesse;
- ei kuritarvita oma mõjuvõimu ega kahjusta füüsiliselt, vaimselt, seksuaalselt või mingil muul moel teisi;
- soodustab usalduslike suhete loomist kõigi osapooltega, kohtleb neid võrdselt ning hoiab konfidentsiaalsust;
- väärtustab teiste loomingu ja aktsepteerib erinevusi, suunates ka oma õpilasi tegema sama;
- lähtub oma töös autoriõigustest, kasutab intellektuaalset omandit autori loal, viidates korrektset kasutatud materjali autorile.

7. HEA TAVA TANTSUHUVIHARIDUSES

“Tantsuhuvihariduse hea tava” sätestab ETHL-i liikmete vastastikusel lugupidamisel, aususel ja tolerantsusel baseeruvad põhimõtted, mille järgimine tõstab tantsuhuvihariduse kvaliteeti ja usaldusväärsust ühiskonnas.

Hea tava kohaselt tegutsetakse kümnest väärtusest lähtuvalt:

1. Kvaliteetne tantsuhuviharidus

Väärtustame, toetame ja tunnustame kvaliteetset tantsuhuviharidust ning lähtume oma tegevustes hariduslikest eesmärkidest.

2. Tervise edendamine ja hoidmine

Tähtsustame ja toetatame vaimse, füüsilise ning sotsiaalse tervisega seonduvat, arvestades osalejate individuaalsust, keskkonna ohutegureid ja -tingimusi.

3. Austus ja lugupidamine

Väärtustame austuse ja vastastikuse lugupidamise printsiipi. Hoidume silmakirjalikkusest ja taunime kadeduse ning kahjuröömu väljendamist. Suhtume austusega teiste loomingusse.

4. Avatus ja sallivus/tolerantsus

Suhtume tolereerivalt erinevates tantsumaastiku valdkondades tegutsejatesse, aktsepteerime teisi, halvustamata nende vaateid, valikuid ja seisukohti. Tunnustame mõtteviiside erinevust.

5. Isiklik ruum ja isiklikud valikud

Austame igaühe isiklikku ruumi ja valikuid ning lähtume võrdse kohtlemise põhimõttest, tagades oma tegevustes isikute kaitse diskrimineerimise eest soo, päritolu, rahvuse (etnilise kuuluvuse), rassi, nahavärvuse, usu, vaadete, puude või seksuaalse sättumuse tõttu.

6. Eakohasus ja hea maitse

Taunime õppe- ja loomeprotsessis mitte-eakohasust, ebasüüdsust ja vaenu õhutamist, selle lavale toomist ja sellekohase videomaterjali levitamist. Muuhulgas jälgime, et tantsijate kostüümid ja muusikavalik oleksid kooskõlas esitajate vanuse, koha ja ürituse eripäraga.

7. Hoolimine, arvestamine ja vastutus

Tähtsustame hoolivat käitumist ümbritseva suhtes, arvestame, et kõik tantsuhuvihariduses osalevad osapooled (juhid, õpetajad ja tantsijad) on eeskujud ja vastutavad oma tegude ja sõnade eest.

8. Koostöömeelsus ja toetus

Oleme meelestatud koostööks, mis põhineb kõigi osapoolte heatahtlikul partnerlusel, vastastikusel lugupidamisel, toetusel ja tunnustamisel.

9. Loomingu kaitse, autoriõigus

Väärtustame igaühe panust ning õigust isikliku loomingu autorlusele ja selle kaitsele. Kasutame intellektuaalset omandit autori loal, viidates korrektselt kasutatud materjali autorile.

10. Seaduskuulekus

Oma tegevuses lähtume Eesti Vabariigis kehtivatest seadustest ja õigusaktidest.

8. MÕISTED

Eelprofessionaalne huviharidus on valdkondlikult akrediteeritud õppekava alusel toimuv süvaõpe, mis lisaks huviala erioskuste arendamisele pakub professionaalset praktikat ning võimaldab valmistuda valdkonnas edasiseks õppeks ja professionaalseks tegevuseks. Juhendajateks on vastava tegevuse läbiviimiseks sobiva kvalifikatsiooni ja pädevustega õpetajad.

Huviharidus on teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtuste ning käitumisharjumiste süsteem, mis loob kooskõlas õppija huvidega võimalused isiksuse mitmekülgseks arenguks, elukestvaks õppeks ja eneseteostuseks.

Huvikool on haridusasutus, mis loob huvihariduse omandamise ja isiksuse mitmekülgse arengu, sealhulgas oma keele ja kultuuri viljelemise võimalused huvihariduse erinevates valdkondades.

Huvitegevus on osalejate kaasamiseks ja arenguks võimaluste loomine projektipõhiste tegevuste kaudu. Viiakse läbi peamiselt noortekeskustes, rahvamajades ja teistes organisatsioonides. Juhendaja ei pea olema erialase kvalifikatsiooniga.

Põhivuhiharidus on süsteemne ja astmeline huvihariduslik õpe, mis võimaldab tegeleda valitud huvialaga süvendatult. See toimub huviharidusliku õppena registreeritud (EHIS-es ja ESR-is) huvikoolides ning spordiklubides, lähtub õppekavast ning seda juhendavad vastava tegevuse läbiviimiseks sobiva kvalifikatsiooni ja pädevustega õpetajad.

Tantsuhuviharidus on üks huvihariduse valdkond, mis loob süsteemse tantsuõppe kaudu eeldused elukestva liikumisharjumuse tekkimiseks, isiksuse arenguks ning elu ja tööga toimetulekuks, sisaldab tantsutehnikale, etendamisele, loovusele, eneseväljendusele ja üldkultuurilisele teadlikkusele suunatud õpet.

Tantsukool on haridusasutus, mis loob tingimused tantsuhariduse omandamiseks ja isiksuse mitmekülgseks arenguks, sealhulgas omaloominguks ja tantsukultuuriga tegelemiseks. Tantsukool pakub õppekavapõhist astmelist põhi- ja/või eelprofessionaalset tantsuõpet.

Vabahuviharidus (huvitegevus) on protsessikeskne huviõpe, mis võimaldab katsetada erinevate huvialade ja harrastustega. Seda viiakse läbi ringitegevusena nt huvikoolis, lasteaias, üldhariduskoolis, noortekeskuses või rahvamajas ning seda juhendab vastava tegevuse läbiviimiseks sobiva kvalifikatsiooni ja pädevustega juhendaja.

Õpikeskkond on õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslus, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone. (RÕK)

9. KASUTATUD FOTOD

ESIKAANE FOTO

Tantsuhuvihariduse Gala 14.11.2020, Tartu, ERM

Foto: Marlene Kirt

A

Tantsuhuvihariduse Gala videoklippide tegemine

August 2020. Foto: Rūta Pakalne

B

Tantsuõpetajate täiendkoolitus 2020

Foto: Eesti Tantsuhuvihariduse Liit

C, D, E

Festival Koolitants 2020

Foto: Helge Kalde

F

Koolitantsu kompanii audition 2017

Foto: Ekatarina Soorsk

G

**Eesti Noorte Tantsu Ühingu III aastapäev
12.10.2019 Pärnus, improvisatsiooni töötuba**

Foto: Eesti Noorte Tantsu Ühing

H, I

Tantsuõpetajate täiendkoolitus 2020

Foto: Eesti Tantsuhuvihariduse Liit

Tantsuhariduse põhimõtted

Tantsuhariduse põhimõtete dokumendi koostamise protsess sai alguses 2019. aasta augustis ning jõudis lõpule 2021. aasta juunis.

Dokument on koostatud Eesti Tantsuhariduse Liidu töörühma poolt, kuhu on selle aja jooksul kuulunud ja dokumendi koostamisse panustanud:

**Anne Tamm-Kivimets, Eve Noormets, Jane Miller-Pärnamägi,
Kati Ly Koit, Kirsikka Kurg, Krõõt Kiviste, Kätlin Raja, Leili Väisa,
Lii Ainsalu, Meeli Pärna ja Silje Ardel.**

Lisaks on andnud tagasisidet mitmed tantsuvaldkonna spetsialistid ja õpetajad üle Eesti.

Keeletoimetaja: Pille Saar | Kujundajad: Kristel Laur ja Olivia Parmasto

tantsuharidus.ee
2021